

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SNAS

za rok 2015

Bratislava 31. marec 2016

Schválil: Mgr. Martin Senčák
riaditeľ

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Sídlo: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: E-mail: snas@snas.gov.sk
Web: www.snas.sk, www.snas.eu

Obsah

Identifikácia organizácie	4
Pôsobnosť, poslanie a štruktúra	5
Pôsobnosť	5
Poslanie	5
Organizačná štruktúra.....	5
Orgány SNAS.....	6
Poradné orgány SNAS.....	6
Akreditačné služby	9
Akreditácia laboratórií	15
Akreditácia inšpekčných orgánov	15
Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti	16
Akreditácia certifikačných orgánov	16
Akreditácia environmentálnych overovateľov	18
Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov	18
Správna laboratórna prax	19
Systém manažérstva	21
Ciele kvality	21
Interné audity	21
Vzdelávacie aktivity.....	22
Sťažnosti, odvolania a iné podania.....	24
Spätná väzba	24
Dokumentácia	24
Externé audity	25
Evaluácia FALB	25
Evaluácia OECD	26
Monitoring ÚNMS SR.....	26
Medzinárodné aktivity	26
Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte	26
Plnenie medzinárodných záväzkov	27
Cezhraničná akreditácia	29
Medzinárodná spolupráca.....	29
Hospodárenie	30
Zhodnotenie roku 2015	30
Výhľad na rok 2016	31
Strednodobý výhľad	32
Zoznam použitých skratiek	33

Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Logo:

Sídlo organizácie: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: e-mail: snas@snas.gov.sk
www.snas.sk, www.snas.eu

Typ organizácie: verejnoprávna inštitúcia

Zriadenie: zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona
č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov
posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Riaditeľ: Mgr. Martin Senčák

Členovia vedenia:

zástupca riaditeľa a manažér kvality

Ing. Dagmar Bočanová

vedúci odboru akreditácie laboratórií,
inšpekčných orgánov a SLP

RNDr. Miroslav Kromka, CSc

vedúca odboru certifikačných
orgánov a overovateľov

Ing. Gizela Pelechová

vedúci odboru ekonomicky a
prevádzky

Ing. Peter Lovecký

Ostatní pracovníci:

odborný garant kalibračných laboratórií

Ing. Renáta Knorová

odborný garant skúšobných laboratórií

Ing. Alena Štefanovičová

odborný garant medicínskych laboratórií

Ing. Jarmila Dubajová, PhD.

odborný garant inšpekčných orgánov

Ing. Ivan Kováčik

odborný garant správnej laboratórnej
praxe

Ing. Kvetoslava Forišeková

odborný garant certifikačných orgánov
na produkty

Ing. Pavol Kothaj

odborný garant certifikačných orgánov
na systémy manažérstva

Ing. Juraj Randus

odborný garant certifikačných orgánov
na personál

Ing. Renáta Kuťková

odborný garant overovateľov emisii
skleníkových plynov, EMAS

Ing. Renáta Kuťková

Pôsobnosť, poslanie a štruktúra

Pôsobnosť

SNAS je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“).

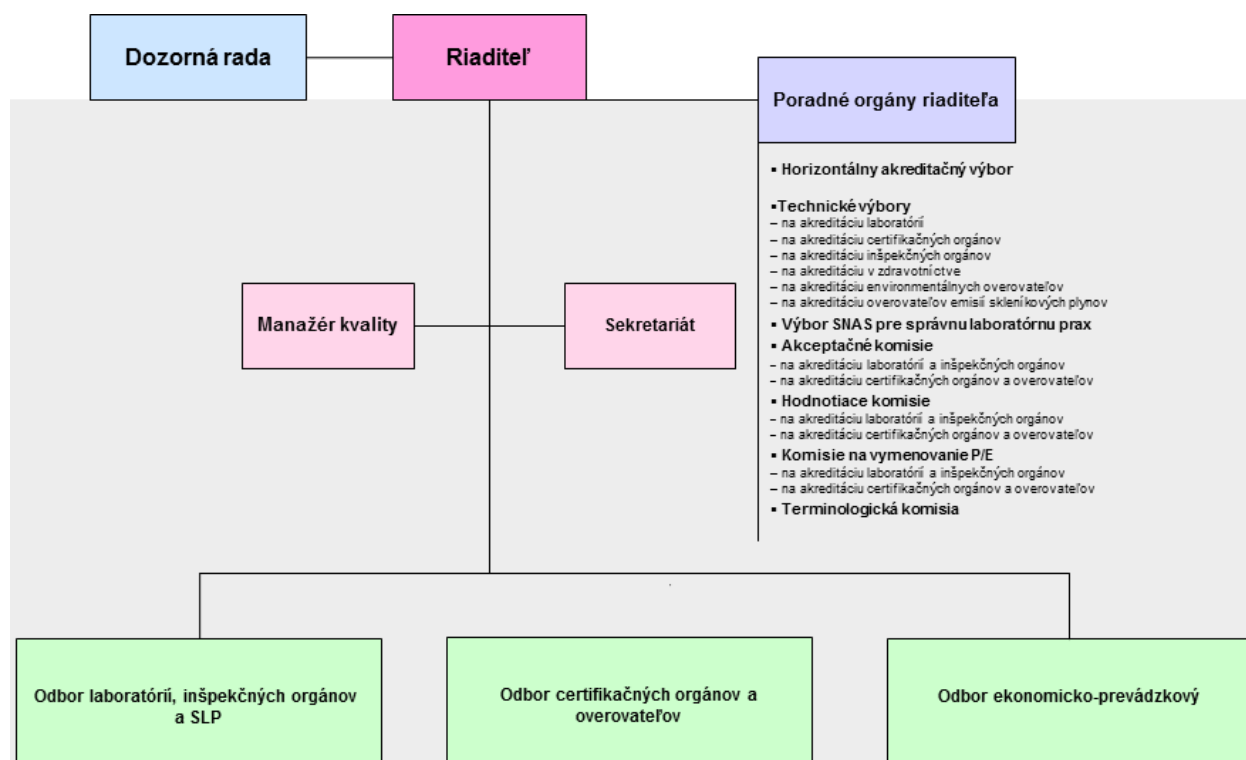
SNAS je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (ďalej len „nariadenie EPaR“) jediným vnútroštátnym akreditačným orgánom v Slovenskej republike, ktorý vykonáva akreditáciu orgánov posudzovania zhody ako činnosť orgánu verejnej moci uznaným vládou Slovenskej republiky.

V zmysle nariadenia EP a R sa SNAS pravidelne podrobuje vzájomnému hodnoteniu (ďalej len „evaluácii“) zo strany EA, ktorá preveruje dodržiavanie medzinárodnej normy a pravidiel stanovených pre akreditáciu. Monitorujúcou autoritou nad dodržiavaním zákona je ÚNMS SR.

Poslanie

Poslaním SNAS, ako jediného národne i medzinárodne uznaného akreditačného orgánu v Slovenskej republike, je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie, t.j. podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií (EA, ILAC, IAF, FALB, OECD) a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS, boli medzinárodne akceptované a uznávané.

Organizačná štruktúra

Orgány SNAS

Orgánmi SNAS podľa § 10 zákona sú

- riaditeľ,
- dozorná rada.

Riaditeľ je štatutárnym orgánom SNAS, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Zodpovedá za plnenie záväzných požiadaviek vyplývajúcich z jej statusu vnútroštátneho akreditačného orgánu, statusu riadneho člena EA, ILAC, IAF, FALB a OECD, a statusu signatára medzinárodných dohôd o vzájomnom uznávaní EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA.

Dozorná rada je dozorným a kontrolným orgánom SNAS. Pôsobnosť dozornej rady je definovaná v § 14 ods. 2 zákona.

Dozorná rada má piatich členov, ktorí sú zástupcovia MH SR (1 člen), ÚNMS SR (1 člen), SNAS (1 člen) a SAR (2 členovia). Zloženie dozornej rady k 31.12.2015 bolo nasledovné:

Ing. Emil Košút – predseda, zástupca SAR

Ing. Božena Brinzová – zástupca MH SR

Ing. Iveta Harušťáková – zástupca ÚNMS SR

JUDr. Petronela Lešková – zástupca SNAS

Zasadania dozornej rady sa uskutočnili v dňoch 28.1., 14.4. a 29.9.2015. Ing. Jaroslava Gazdíková ako zástupca MH SR pôsobila v DR SNAS ako podpredseda DR do 25.10.2015.

Poradné orgány SNAS

Poradným orgánmi riaditeľa SNAS sú:

Horizontálny akreditačný výbor

- umožňujúci účinné a vyvážené zapojenie strán zainteresovaných na akreditácii bez prevahy niektorej z nich (národní regulátori, zákazníci akreditovaných orgánov posudzovania zhody, nezávislí experti z rôznych oblastí akreditácie a akreditované orgány posudzovania zhody)
- dohliadajúci na nezávislosť, transparentnosť a objektivitu akreditačných služieb
- spolupracujúci pri určovaní cieľov v oblasti akreditácie v koncepčných a strategických záležitostiach
- preverujúci, ako SNAS vykonáva svoje poslanie na Slovensku.

Technické výbory

- zabezpečujúce potrebné externé expertízy poskytujúce odborné stanoviská vo veciach priamo súvisiacich s akreditáciou deliace sa podľa oblastí akreditácie na
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu laboratórií
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu inšpekčných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu v zdravotníctve

- Technický výbor SNAS na akreditáciu environmentálnych overovateľov
- Technický výbor SNAS na akreditáciu overovateľov emisií skleníkových plynov
- jednotlivé technické výbory sú ešte bližšie špecializované na pracovné skupiny, kde je širšie zastúpenie expertov pre úzke špecifické oblasti akreditácie. V súčasnosti je pod technickými výbormi zriadených 23 pracovných skupín rôzneho zamerania.

Výbor SNAS pre správnu laboratórnu prax

- hodnotiaci písomné podklady k jednotlivým kauzám, predovšetkým čiastkové a súhrnné správy inšpektorov a ich závery z inšpekcií dodržiavania zásad SLP testovacími pracoviskami
- poskytujúci odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti inšpekcie a verifikácie plnenia zásad správnej laboratórnej praxe

Akceptačné komisie

- preverujúce dostatočnosť informácií uvedených v žiadosti o akreditačnú službu, požadovanú oblasť, špecifikáciu činnosti alebo rozsah akreditácie, o ktorý je žiadané
- potvrdzujúce dostatočnosť zdrojov SNAS na výkon požadovanej akreditačnej služby a dostupnosť odborne spôsobilých posudzovateľov a expertov v danej oblasti akreditácie
- poskytujúce odporúčania vo veci akceptácie žiadostí o akreditačnú službu

Hodnotiace komisie

- zhodnocujúce vhodnosť a správnosť postupu pri plánovaní, vzorkovaní a výkone posudzovaní v oblasti akreditácie, pre ktoré sú zriadené, vrátane záznamov z posudzovaní
- kontrolujúce plnenie všetkých záväzných požiadaviek pri výkone akreditačných služieb
- poskytujúce odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti akreditácie

Komisie na vymenovanie posudzovateľov

- preverujúce dostatočnosť podkladov pre zaradenie odborníkov z rôznych oblastí do databázy SNAS
- pravidelne kontrolujúce aktuálnosť databázy posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov a expertov
- poskytujúce odporúčania na vymenovanie posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov SLP

Terminologická komisia riešiaci otázky spojené s

- používaním odborných termínov
- prekladom z cudzích jazykov
- harmonizáciou odbornej terminológie v oblasti akreditácie

Prehľad aktivít poradných orgánov riaditeľa SNAS roku 2015

Poradný orgán SNAS	Počet členov	Počet zasadnutí
Horizontálny akreditačný výbor	18	1
Technické výbory	45	3
Výbor SNAS pre správnu laboratórnú prax	6	4
Akceptačné komisie	10	62
Hodnotiace komisie	14	58
Komisie pre vymenovanie P/VP/I/VI/E	12	9
Terminologická komisia	8	0
S P O L U	113	137

SNAS zabezpečuje výkon svojich činností vo veľkej miere aj pomocou externých posudzovateľov, expertov a inšpektorov. V roku 2015 bolo v SNAS evidovaných celkovo 674 posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov a expertov SNAS, vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP. Z vedúcich posudzovateľov bolo 21 interných a 25 externých, vedúci inšpektor bol 1 interný a 10 externých. Interných zamestnancov bolo 39.

Ukazovateľ	k 31.12.2014	k 31.12.2015
Priemer. prepočítaný stav zamestnancov	41,9	41,2
Fyzický počet zamestnancov celkom	41	39
- z toho zamestnanci na dobu určitú	2	1
zamestnanci so zdravotným postihnutím	1	1

Veková štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2015:

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom
26-30	1	1	2
31-35	0	0	0
36-40	0	2	2
41-45	1	2	3
46-50	7	0	7

51-55	12	5	17
56-59	3	2	5
nad 60	1	2	3
Celkom	25	14	39

Akreditačné služby

SNAS akredituje podľa medzinárodne platných normatívnych dokumentov radu ISO 14000, ISO 15000, ISO/IEC 17000, v súlade s európskou a národnou legislatívou a povinnými aplikačnými dokumentmi medzinárodných organizácií – EA, ILAC, IAF a FALB:

⇒ laboratória

- ✓ kalibračné – ISO/IEC 17025
- ✓ skúšobné – ISO/IEC 17025
- ✓ medicínske – ISO 15189

⇒ inšpekčné orgány – ISO/IEC 17020

⇒ certifikačné orgány na certifikáciu

- ✓ systémov manažérstva – ISO/IEC 17021
- ✓ osôb – ISO/IEC 17024
- ✓ produktov – ISO/IEC 17065

⇒ organizátorov skúšok spôsobilosti – ISO/IEC 17043

⇒ environmentálnych overovateľov – ISO/IEC 17021 a nariadenie EP a R 1221/2009

⇒ overovateľov emisii skleníkových plynov – EN/ISO 14065

⇒ prípadne aj iné činnosti, na ktoré sa vzťahujú akreditačné požiadavky stanovené medzinárodne uznávanými normatívnymi dokumentmi.

Výsledkom činnosti SNAS je udelenie akreditácie orgánom posudzovania zhody, ktorá oficiálne potvrdzuje plnenie záväzných požiadaviek a ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranné, nezávislé a na požadovanej profesionálnej úrovni a ktorá je uznávaná doma i v zahraničí. SNAS tak poskytuje zákazníkovi orgánov posudzovania zhody požadovaný stupeň garancie, že výsledky činnosti orgánu posudzovania zhody sú hodnoverné. U akreditovaných osôb vykonáva SNAS tiež pravidelný dohľad nad plnením podmienok, za ktorých im bola udelená akreditácia.

Prehľad poskytnutých a poskytovaných akreditačných služieb SNAS v roku 2015 je uvedený v tabuľkách nižšie.

Prehľad počtu prijatých žiadostí o akreditačné služby SNAS v rámci jednotlivých oblastí akreditácie v roku 2015

Oblasť akreditácie	A	RA	RO	PP	Spolu	
Kalibračné laboratóriá	1	14	3		18	
Skúšobné laboratóriá	14	49	28	2	93	
Medicínske laboratóriá	6	5	3	1	15	
Organizátori skúšok spôsobilosti	1	-	-	-	1	
Inšpekčné orgány	1	10	2	-	13	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	3	10	1	-	14	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	-	9	3	-	12
	pri zváraní	-	-	1	-	1
	EnMS	-	-	4	-	4
	SFCS	-	-	-	-	0
	ZP	-	1	-	-	1
	EMS	-	6	4	-	10
	ISMS	-	3	2	-	5
	OH&S MS	-	6	3	-	9
	FSMS	-	1	1	-	2
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	-	5	1	-	6	
Environmentálni overovatelia	-	1	-	-	1	
Overovatelia emisií skleníkových plynov	-	-	-	-	0	
Plnenie notifikačných požiadaviek	-	2	-	-	2	
Dodržiavanie zásad SLP	1	3	-	2	6	
S P O L U	27	125	56	5	213	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, RO – rozšírenie akreditácie, PP – predbežné posúdenie

Ukončené akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2015

Oblasť akreditácie	Počet ukončených							Spolu
	A	RA	SP	PP	RO	D	DM	
Kalibračné laboratóriá	1	13	0	0	3	23	2	42
Skúšobné laboratóriá	19	56	0	1	16	114	2	208
Medicínske laboratóriá	6	8	0	0	3	32	1	50
Organizátori skúšok spôsobilosti	1	1	0	0	0	2	0	4
Inšpekčné orgány	1	3	0	0	2	16	0	22
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	2	10	16	0	0	10	0	38
QMS	0	8	29	0	3	13	3	56
EnMS	0	0	3	0	3	0	0	6
pri zváraní	0	1	2	0	1	0	0	4
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva								
SFCS	0	0	1	0	0	1	0	2
ZP	0	2	3	0	0	0	1	6
EMS	1	6	23	0	4	12	2	48
ISMS	0	2	5	0	1	2	1	11
OH&S MS	1	6	23	0	3	11	1	45
FSMS	0	2	8	0	1	3	1	15
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	1	2	15	0	2	9	1	30
Environmentálni overovatelia	0	1	3	0	0	0	0	4
Overovatelia emisií skleníkových plynov	0	0	6	0	0	6	0	12
Plnenie notifikačných požiadaviek	1	1	0	0	1	6	0	9
S P O L U	34	122	137	1	43	260	15	612

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Rozpracované akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2015

Oblasť akreditácie	Počet rozpracovaných							Spolu	
	A	RA	SP	PP	RO	DR	DM		
Kalibračné laboratóriá	1	7	0	0	2	10	1	21	
Skúšobné laboratóriá	5	20	0	1	16	33	0	75	
Medicínske laboratóriá	3	1	0	1	0	6	2	13	
Organizátori skúšok spôsobilosti	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inšpekčné orgány	1	8	0	0	1	3	0	13	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	3	4	0	0	1	0	0	7	
	QMS	0	5	0	0	1	1	0	8
	EnMS	0	0	0	0	1	0	0	1
	pri zváraní	0	0	0	0	0	0	0	0
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	SFCS	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZP	0	0	0	0	0	0	0	0
	EMS	0	5	0	0	1	1	0	7
	ISMS	0	1	0	0	2	1	0	4
	OH&S MS	1	5	0	0	1	1	0	8
	FSMS	0	0	0	0	0	0	0	0
Certifikačné orgány certifikujúce osoby		0	4	1	0	0	1	0	6
Environmentálni overovatelia		0	0	0	0	0	0	0	0
Overovatelia emisií skleníkových plynov		0	0	0	0	0	0	0	0
Plnenie notifikačných požiadaviek		0	2	0	0	0	3	0	5
SPOLU		14	62	1	2	26	60	3	168

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Prehľad platných osvedčení o akreditácii v roku 2015

Oblasť akreditácie		Počet platných osvedčení k 31.12.2015
Kalibračné laboratóriá		47
Skúšobné laboratóriá		217
Medicínske laboratóriá		43
Organizátori skúšok spôsobilosti		4
Inšpekčné orgány		26
Certifikačné orgány certifikujúce produkty		25
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	33
	EnMS	3
	pri zváraní	6
	SFCS	1
	pre ZP	3
	EMS	25
	ISMS	6
	OH&S MS	24
	FSMS	6
Certifikačné orgány certifikujúce osoby		16
Environmentálni overovatelia		1
Overovatelia emisií skleníkových plynov		6
Plnenie notifikačných požiadaviek		13
S P O L U		505

Prehľad ukončených akreditačných služieb SNAS v rokoch 2013 až 2015

Oblasť akreditácie	Počet ukončených v r. 2013			Počet ukončených v r. 2014			Počet ukončených v r. 2015		
	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby
Laboratóriá	28	52	273	31	60	336	26	77	197
Certifikačné orgány	11	31	341	-	27	308	5	39	217
Inšpekčné orgány	0	5	17	1	4	31	1	3	18
Ostatné (PT, EO, OESP, NP)	8	5	21	1	5	27	2	3	24
S P O L U	47	93	652	33	96	702	34	122	456
Spolu za rok	792			831			612		

A - akreditácia, RA – reakreditácia, PT – skúšky spôsobilosti, EO – environmentálny overovateľ, OESP – overovateľ emisií skleníkových plynov, NAP – notifikačné požiadavky

Prehľad počtu platných osvedčení o akreditácii v rokoch 2013 až 2015

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení		
	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.12.2015
Kalibračné laboratóriá	49	49	47
Skúšobné laboratóriá	219	221	217
Medicínske laboratóriá	36	40	43
Organizátori skúšok spôsobilosti	3	3	4
Inšpekčné orgány	28	28	26
CO certifikujúce produkty	26	26	25
CO certifikujúce systémy manažérstva	97	96	107
CO certifikujúce osoby	18	17	16
Environmentálni overovatelia	1	1	1
Overovatelia emisií skleníkových plynov	5	6	6
Plnenie notifikačných požiadaviek	12	12	13
S P O L U	494	499	505

Akreditácia laboratórií

V roku 2015 v oblasti skúšania a kalibrácie počas plánovaných posudzovaní (dohľady, reakreditácie) bolo preverené plnenie požiadaviek normy ISO 15189: 2012 vo všetkých akreditovaných medicínskych laboratóriách. Všetky ML preukázali plnenie požiadaviek tejto normy v súlade s RR-P26. Bola im udelená akreditácia s rozhodnutím a osvedčením o akreditácii, v ktorých je odkaz na plnenie požiadaviek normy ISO 15189: 2012.

Bola prepracovaná politika v oblasti akreditácií medicínskych laboratórií (PL-07), v ktorej sú definované medicínske laboratóriá len tie, ktoré majú zavedenú normu 15189:2012. V tejto súvislosti bola zaktualizovaná aj MSA-02.

Bola aktualizovaná smernica MSA- L/01 v ktorej boli jasne definované princípy definovania kalibrácií a meraní v kalibračných laboratóriách.

Bol zmenený prístup k hláseniu a vyhodnocovaniu účasti laboratórií na PT/MPS, aktualizované tlačivá a tieto zmeny boli oznámené subjektom.

Bol dopracovaný systém určujúcich údajov pre skúšobné a medicínske laboratóriá, výsledkom ktorých je číselník odborností (katalóg činností) implementovaný do AIS.

V oblasti akreditácie bolo ukončených 335 akreditačných služieb. Celkový počet dohľadov bol 192.

K 31.12.2015 bolo rozpracovaných celkovo ďalších 122 prípadov, z toho 13 pre inšpekčné orgány a 1 pre SLP ktoré budú ukončované v I. štvrtroku 2016.

Výrazne vzrástol počet reakreditácií a akreditácií. V roku 2015 bol ich sumárny počet 109, čo je nárast cca o 40% oproti roku 2014 (77). Taktiež vzrástol počet rozšírení na 24.

V priebehu roka 2015 požiadalo o zrušenie alebo bola zrušená akreditácia 3 IO, jeden nový IO bol akreditovaný a jeden požiadal o akreditáciu. Ku koncu roka 2015 bolo akreditovaných 25 inšpekčných orgánov.

Výrazne sa skrátila priemerná dĺžka trvania služby a vzrástol najmä podiel interných pracovníkov vo funkcii vedúceho posudzovateľa. Celkový podiel interných pracovníkov bol 64,31 % a pri akreditáciách, reakreditáciách a rozšíreniach až 95 %.

Zavedením funkcie oponenta pri recenzovaní prípadov predkladaných do hodnotiacej komisie resp. na rozhodnutie vedúcemu odboru v prípade dohľadov, sa výrazne zvýšila operatívnosť ukončovania služieb. Celkovo bolo vypracovaných 78 zápisov o preskúmaní dohľadov vedúcim OLIS a hodnotiacia komisia zasadala 39 krát.

Na zvýšení efektívnosti práce sa tiež premietlo rozdelenie akceptačných a hodnotiacich komisií, ktoré, až na malé výnimky, zasadali vždy v pondelok príslušného týždňa a tiež garantovanie prítomnosti relevantných interných pracovníkov v dni konania týchto zasadaní.

Akreditácia inšpekčných orgánov

V oblasti akreditácie inšpekčných orgánov bolo v roku 2015 ukončených 22 akreditačných služieb. Rozpracovaných bolo 13 akreditačných služieb. Počet akreditovaných inšpekčných orgánov ku koncu roka 2015 bol 25, čo v porovnaní s rokom 2014 predstavuje zníženie o 2.

Z hľadiska nezávislosti inšpekčného orgánu je 24 inšpekčných orgánov akreditovaných ako typ A a 1 ako typ C. Akreditované inšpekčné orgány pracujú tak v regulovanej ako aj v neregulovanej oblasti. Naďalej pokračovala spolupráca s regulátormi, ktorá je najmä s MŽP SR stále na vysokej úrovni. Spolupráca s národnými regulátormi (najmä s ÚNMS SR) v

oblasti spoločného posudzovania plnenia notifikačných/autorizačných požiadaviek má vzrastajúcu tendenciu.

V priebehu roka 2015 požiadalo o zrušenie, alebo bola zrušená akreditácia 3 IO, jeden nový IO bol akreditovaný a jeden požiadal o akreditáciu. Ku koncu roka 2015 bolo akreditovaných 25 inšpekčných orgánov.

Z dôvodu zjednotenia obsahu niektorých spoločných ustanovení boli revidované dokumenty PL-09, MSA-I/03.

Bola uzavretá dohoda s Dopravným úradom ako regulátorom v oblasti akreditácie a autorizácie určených technických zariadení.

Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti

V oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti boli v roku 2015 ukončené 4 akreditačné služby, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2014 o 2 akreditačné služby. V súlade s politikou EA a ILAC využíva SNAS medzilaboratórne porovnania a skúšky spôsobilosti ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií, a tam, kde je to možné, na preverenie dosahovania správnosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií.

Mnohé laboratóriá sa zúčastňujú na rôznych projektoch medzinárodných a národných PT/ILC nezávisle od SNAS, prípadne ich aj sami organizujú v oblastiach, v ktorých oficiálne nie sú dostupné. Aktuálne programy národných a medzinárodných organizátorov ILC/PT sú pravidelne uverejňované na webovej stránke SNAS, pričom laboratóriá sú pravidelne vyzývané na účasť v týchto porovnaníach. Výsledky PT/ILC sú vždy kontrolované posudzovateľmi SNAS pri výkone posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie v laboratóriách, ako aj pri výkone plánovaných dohľadov v týchto subjektoch, o čom sú uvedené informácie v správach z týchto posudzovaní.

Akreditácia certifikačných orgánov

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby SNAS v roku 2015 vykonal a ukončil 245 akreditačných služieb (akreditácií, reakreditácií, rozšírení akreditácií, svedeckých posúdení, plánovaných a mimoriadnych dohľadov) a rozpracoval 41 akreditačných služieb, ktoré budú ukončené v roku 2016. V porovnaní s rokom 2014 počet vykonaných a ukončených akreditačných služieb v roku 2015 klesol o 26,9 % v dôsledku zníženia frekvencie dohľadov u väčšiny subjektov (prechod z ročnej na dvojročnú frekvenciu).

Z troch oblastí certifikácie sú najsilnejšie zastúpené certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva s počtom platných osvedčení 107 (nárast o 11). V oblasti certifikácie produktov je vydaných 25 (pokles o 1) a v oblasti akreditácie osôb 16 (pokles o 1) osvedčení o akreditácii.

V roku 2015 SNAS

1) v oblasti certifikácie systémov manažérstva:

V roku 2015 začal poskytovať novú službu akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich systémy energetického manažérstva podľa ISO 50001:2011, ktorá bola zákazníkmi žiadaná v súvislosti so zabezpečovaním energetického auditu v zmysle § 14 Zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 21. októbra 2014.

Pokračoval u CO certifikujúcich QMS (ISO 9001) v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa novej normy ISO/IEC TS 17021-3: 2013, prechodné obdobie bolo úspešne ukončené k 2.5.2015, posudzovania boli vykonané v rámci pravidelných dohľadov, reakreditácií alebo mimoriadneho posudzovania u všetkých 33 subjektov.

Pokračoval vo vykonávaní posudzovania pripravenosti akreditovaných CO na ISMS na certifikáciu podľa novej normy ISO/IEC 27001:2013 v rámci prechodného obdobia, ktoré končilo 01.10.2015, posudzovania boli vykonané v rámci pravidelných dohľadov, reakreditácií alebo mimoriadneho posudzovania u všetkých 6 subjektov.

V januári roku 2015 začal posudzovanie akreditovaných subjektov podľa novej normy ISO/TS 22003: 2013, ktorá je akreditačnou normou pre certifikačné orgány certifikujúce manažérske systémy bezpečnosti potravín. Všetky akreditované subjekty musia preukázať plnenie akreditačných požiadaviek do ukončenia prechodného obdobia, t.j.12.08.2016.

V rámci zahraničnej spolupráce bolo vykonané školenie v Biškeku, Kirgizsko na akreditačné normy ISO/IEC 17021-1: 2015 a ISO/TS 22003: 2013.

V roku 2015 boli zverejnené nové vydania základných noriem pre certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva (napr. ISO/IEC 17021-1, ISO 9001 a ISO 14001) a boli zverejnené nové medzinárodné dokumenty (IAF, EA) vzťahujúce sa na túto oblasť akreditácie. SNAS organizoval potrebné školenia, zapracoval nové postupy do dokumentácie, ktoré prerokovával aj na zasadnutiach v Technickom výbore.

Boli organizované 2 semináre pre akreditované osoby na ktorých účastníci boli oboznámení s novými požiadavkami a boli prediskutované aktualizované postupy.

V novembri roku 2015 začal posudzovanie akreditovaných subjektov podľa novej normy ISO/IEC 17021-1: 2015, ktorá je základnou akreditačnou normou pre certifikačné orgány certifikujúce manažérske systémy a nahrádza ISO/IEC 17021: 2011. Všetky akreditované subjekty musia preukázať plnenie akreditačných do ukončenia prechodného obdobia, t.j.15.06.2017.

V novembri roku 2015 začal posudzovanie pripravenosti akreditovaných CO na certifikáciu podľa nových noriem ISO 9001: 2015 a ISO 14001: 2015. Všetky akreditované subjekty musia preukázať plnenie akreditačných požiadaviek do ukončenia prechodného obdobia, t.j. 15.09.2018.

V roku 2015 SNAS vykonal subdodávky akreditačných činností pre zahraničné akreditačné orgány UKAS - Spojené kráľovstvo a ČIA - Česká republika.

Na základe žiadosti SNAS vykonal v decembri 2015 prenos 11 osvedčení o akreditácií vydaných iným, medzinárodne uznaným akreditačným orgánom členského štátu EU z dôvodu jeho zániku.

2) v oblasti certifikácie produktov:

Pokračoval v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO/IEC 17065: 2012, ktorá nahradila EN 45011 v rámci prechodného obdobia, ktoré končilo 15.9.2015. Posúdenie plnenia požiadaviek podľa uvedenej normy bolo vykonané u všetkých 25 akreditovaných subjektov.

Pokračoval v spolupráci s regulátormi (ÚNMS SR, MDVRR SR), ktorá bola zameraná na zjednotenie požiadaviek na akreditáciu pre účely notifikácie tak, aby boli splnené požiadavky špecifikované v príslušnej harmonizovanej medzinárodnej legislatíve a tiež požiadavky stanovené na národnej úrovni.

V oblasti schémy GLOBALG.A.P. IFA V5 General Regulations SNAS sa pripravil na posúdenie podľa aktualizovanej schémy, ktorej termín na aplikáciu sa končí 30.6.2016.

V rámci zahraničnej spolupráce bolo v dňoch 21. - 25. 09. 2015 vykonané školenie v Astane, Kazachstan na akreditačnú normu ISO/IEC 17065: 2012.

Organizoval 1 seminár pre subjekty na ktorej boli prerokované aktualizované postupy EA a ich implementácia do dokumentácie SNAS, ako aj boli prezentované a preskúmané skúsenosti s používaním novej akreditačnej normy.

3) v oblasti certifikácie osôb:

Pokračoval v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO/IEC 17024:2012 v rámci prechodného obdobia, ktoré končilo 1.7.2015. Posúdenie plnenia požiadaviek podľa uvedenej normy bolo vykonané u všetkých 16 akreditovaných subjektov.

Pokračoval v spolupráci s regulátorom (UNMS SR) zameranej na zjednotenie požiadaviek na akreditáciu pre účely notifikácie tak, aby boli splnené požiadavky špecifikované v príslušnej harmonizovanej medzinárodnej legislatíve a tiež požiadavky stanovené na národnej úrovni.

Organizoval 1 seminár pre subjekty na ktorom boli prerokované aktualizované postupy EA a ich implementácia do dokumentácie SNAS, ako aj boli prezentované a preskúmané skúsenosti s používaním novej akreditačnej normy.

Akreditácia environmentálnych overovateľov

V oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov boli v roku 2015 vykonané a ukončené 4 akreditačné služby. Počet platných osvedčení v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov sa nezmenil, naďalej je iba jeden subjekt akreditovaný v tejto oblasti. Počet organizácií registrovaných v Schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) so sídlom v SR je 5, z toho 2 v rámci združenej registrácie.

V roku 2015 v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov SNAS v súlade s čl. 24 Nariadenia (ES) č. 1221/2009 (EMAS) vykonal 2 dohľady nad zahraničnými overovateľmi, ktorí oznámili, že plánujú vykonať overovanie a validáciu environmentálneho vyhlásenia na území SR.

Naďalej pokračoval v spolupráci s MŽP SR a so Slovenskou agentúrou životného prostredia v danej oblasti akreditácie.

Aktívne sa zúčastňoval na zasadnutiach FALB (Fórum akreditačných a licenčných orgánov) v uvedenej oblasti.

Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov

V oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov bolo v roku 2014 vykonaných a ukončených 12 akreditačných služieb. Celkový počet platných osvedčení o akreditácii je 6. Je predpoklad, že v budúcich rokoch počet akreditačných služieb v tejto oblasti zostane na úrovni roku 2015.

V roku 2015 v SNAS oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov (verifikácie) naďalej pokračoval v spolupráci s MŽP SR – Odborom zmeny klímy.

Aktívne sa zúčastňoval na pravidelných zasadnutiach EU ETS Network Group pre danú oblasť akreditácie.

Zorganizoval 1 seminár pre subjekty, na ktorom boli prezentované a prediskutované nové pripravované postupy EA a skúsenosti s posudzovaním.

V TV SNAS na akreditáciu overovateľov emisií skleníkových plynov posúdil kompetentnosť pracovníkov v súvislosti s novým dokumentom IAF MD 14:2014.

Správna laboratórna prax

SNAS okrem akreditačných služieb vykonávaných na základe zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody v znení zákona č. 307/2013 Z. z., vykonáva aj inšpekciu a overovanie testovacích pracovísk v oblasti dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe (ďalej SLP) podľa osobitných predpisov. Povinnosti SNAS pri hodnotení súladu práce testovacích pracovísk so zásadami SLP pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj v nariadení vlády č. 320/2010 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 92/2012 Z. za., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad SLP.

Pri vykonávaní inšpekcií v zahraničí postupuje SNAS podľa smerníc EU pre oblasť SLP 2004/10/EC a 2004/9/EC, v súlade so zásadami SLP OECD uvedenými v rozhodnutí - 1981 Council Act Decision [C (81)30/Final] vzťahujúcemu sa k vzájomnému uznávaniu údajov (Decision of 12 May 1981 on the Mutual Acceptance of Data in the assessment of chemicals) a rozhodnutí – odporúčaní Rady o dodržiavaní zásad správnej laboratórnej praxe - 1989 Council Decision Recommendation on Compliance with Principles of Good Laboratory Practice [C (89)87/Final].

Túto činnosť SNAS vykonáva prostredníctvom odborného garanta pre SLP, ktorý je začlenený pod odbor akreditácie laboratórií a inšpekčných orgánov, za využívania aj externých inšpektorov SLP.

V roku 2015 SNAS absolvoval evaluáciu v oblasti správnej laboratórnej praxe – tzv. on-site visit OECD. Evaluácie, ktorá trvala 5 dní, sa zúčastnili inšpektori SLP z Holandska a Nového Zélandu, ktorí boli na vykonanie evaluácie nominovaní WG GLP OECD. Pri inšpekcii neboli zistené žiadne nesúlady so zásadami správnej laboratórnej praxe. Záverečná správa z on-site visit bude prerokovaná v rámci zasadnutia Pracovnej skupiny SLP OECD (WG GLP OECD) v apríli 2016.

V súlade s Národným programom dodržiavania zásad SLP v Slovenskej republike boli v roku 2015 vykonané všetky plánované inšpekcie podľa harmonogramu inšpekcií. Bolo vykonaných a ukončených 12 inšpekcií (z toho bolo ukončené 1 obnovenie platnosti osvedčenia a 1 predinšpekcia z roku 2014 a následne 1 udelenie, 3 obnovenia platnosti osvedčenia, (z toho v rámci obnovenia aj jedno zlúčenie dvoch pracovísk pod jedno osvedčenie), 2 predinšpekcie a 5 dohľadov). Jeden dohľad bol na žiadosť testovacieho pracoviska (organizačné zmeny a sťahovanie) presunutý z roku 2015 na marec 2016.

Prehľad uskutočnených služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2015

predinšpekcie	Počet ukončených služieb za účelom				SPOLU
	udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	
3	1	3	0	5	12

Prehľad rozpracovaných služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2015

Počet rozpracovaných služieb za účelom				
udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
1	0	0	0	1

Prehľad počtu prijatých žiadostí o monitorovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe

Oblasť	U	O	RO	PI	Spolu
Dodržiavanie zásad SLP	1	2	-	2	5

U – udelenie osvedčenia o dodržiavaní zásad SLP, O – obnovenie platnosti, RO – rozšírenie, PI – predinšpekcia

Prehľad počtu platných osvedčení SLP v rokoch 2013 až 2015

Platné osvedčenia SLP	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.12.2015
	13	12	12

V posledných rokoch zostával počet testovacích pracovísk zaradených do Národného programu monitorovania SLP v Slovenskej republike zhruba na rovnakej úrovni. V roku 2015 sme opätovne zaznamenali zvýšený záujem hlavne zo zahraničia – Ukrajina, Ruská federácia, Srbsko, Kazachstan, kde sú viaceré pracoviská v štádiu príprav na udelenie osvedčenia. Väčšiemu rozšíreniu aktivít v Rusku však momentálne bráni politická situácia a odporúčanie OECD pozastaviť nové aktivity do vyriešenia situácie s Ukrajinou.

Slovensko sa aktívne zapája aj do činnosti pracovných skupín SLP pri EK a OECD, každoročne sa zúčastňujeme na zasadnutí pracovných skupín pre správnu laboratórnu prax. Spolupracujeme aj s Pracovnou skupinou pre inšpektorov SLP pri European Medical Agency (EMA). V rámci týchto aktivít sa zapájame do vypracovania a pripomienkovania rôznych dokumentov a metodických smerníc.

Zástupca SNAS sa zúčastňuje rokovaní Koordinačného výboru na MZV SR, k záležitostiam týkajúcich sa OECD a SLP.

SNAS, aj vzhľadom na vyšší vekový priemer súčasných externých inšpektorov, začal v roku 2014 s prípravou nových inšpektorov SLP z radov zamestnancov SNAS. Základného školenia sa zúčastnili 4 zamestnanci, celkovo absolvovali 4 dni školenia, po úspešnom absolvovaní testov sú momentálne zaradení v ďalšej príprave, v roku 2015 sa zúčastňovali inšpekcií ako pozorovatelia. Po absolvovaní pozorovaní sa začínajú zúčastňovať inšpekcií ako monitorovaní inšpektori v tréningu - zatiaľ dvaja absolvovali po jednej inšpekcii v tréningu.

Pre SMÚ bol v októbri 2015 v spolupráci s inšpektormi pripravený Tematický kurz SLP – zabezpečenie kvality a pre testovacie pracoviská seminár SLP, ktorého sa zúčastnilo 39 zástupcov testovacích pracovísk z celého Slovenska. V decembri 2015 sa uskutočnilo každoročné zdokonaľovacie školenie inšpektorov SLP, kde boli prednášané aktuálne informácie z rokovaní OECD a EK a z riešenia technických problémov pri inšpekciách.

System manažérstva

Ciele kvality

SNAS si v roku 2015 vytýčil 15 merateľných cieľov kvality, ktoré sa týkali nasledovných tém:

- intenzívna spolupráca s externou expertízou,
- priebežné dopĺňanie spôsobilých odborníkov z rôznych oblastí akreditácie do databázy SNAS,
- úspešne zvládnutie evaluácie OECD v oblasti správnej laboratórnej praxe,
- analýza externých väzieb SNAS,
- príprava SNAS na prvú evaluáciu EA v oblasti akreditácie organizátorov skúšok spôsobilosti za účelom rozšírenia si svojho signatárstva EA MLA o túto oblasť,
- plány činnosti SNAS vytýčené v danom roku,
- zvyšovanie kvality poskytovaných akreditačných služieb všetkým žiadateľom, ktorí o ne požiadali, a to vo všetkých oblastiach činností, pre ktoré je akreditácia účelná, odôvodnená a nie je v rozpore so žiadnymi právnymi predpismi.

Interné audity

V roku 2015 bolo celkovo vykonaných 21 interných auditov, z toho 7 horizontálnych, 5 vertikálnych, 8 svedeckých auditov a 1 mimoriadny interný audit.

Horizontálne interné audity boli zamerané na kontrolu implementácie všetkých ustanovení normy ISO/IEC 17011, nariadenia EP a R (ES) č. 765/2008 a požiadaviek povinných aplikačných dokumentov medzinárodných organizácii EA, ILAC, IAF do interných politík, postupov a zásad SNAS.

Vertikálne interné audity boli zamerané na preskúmanie záznamov z vykonaných posudzovaní SNAS v jednotlivých oblastiach akreditácie.

Účelom svedeckých interných auditov bolo preverenie aplikácie záväzných politík, postupov a zásad v praxi pozorovaním výkonu posudzovania na mieste v 4 naplánovaných

oblastiach akreditácie a v 4 procesoch rozhodovania vo veci akreditácie a zmien v databáze posudzovateľov SNAS.

Protokoly, záznamy a výsledky z tejto činnosti sú súčasťou spisového materiálu SNAS.

Vzdelávacie aktivity

SNAS v roku 2015 uskutočnil 17 školení pre vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov, expertov, vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP.

Prehľad uskutočnených školení je uvedený v tabuľke:

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
Zdokonaľovacie školenie posudzovateľov a expertov SNAS; Požiadavky noriem ISO 50003: 2014 a ISO/TS 22003: 2013	ISO 50003: 2014, ISO/TS 22003: 2013	SNAS Bratislava	26.1.2015
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov a posudzovateľov SNAS; Riešenie praktických úloh pri posudzovaní podľa ISO/IEC 17065: 2012; Aktuálny stav požiadaviek na certifikáciu spotrebiteľského reťazca lesných produktov podľa TD SFCS 1004: 2013	ISO/IEC 17065: 2012	SNAS Bratislava	9.2.2015
Zdokonaľovacie školenie VP; P a E SNAS; Posudzovanie zhody - Všeobecné požiadavky na skúšky spôsobilosti ISO/IEC 17043:2010	ISO/IEC 17043:2010	SNAS Bratislava	12.2.2015
Zdokonaľovacie školenie VP; P a E SNAS; Posudzovanie zhody - Všeobecné požiadavky na skúšky spôsobilosti ISO/IEC 17043:2010	ISO/IEC 17043:2010	SNAS Bratislava	20.2.2015
Zdokonaľovacie školenie pre inšpektorov a vedúcich inšpektorov SLP	MSA-03; 09	SNAS Bratislava	25.2.2015
Úvodné zaškolenie expertov do posudzovacieho procesu	ISO/IEC 17025; ISO 15189; ISO/IEC 17020	SNAS Bratislava	27.4.2015
Zdokonaľovacie školenie vedúcich posudzovateľov a posudzovateľov SNAS a expertov pre posudzovanie notifikačných kritérií (AN); Posudzovanie notifikačných kritérií podľa dokumentu EA-2/17: 2014	-	SNAS Bratislava	14.5.2015
Zdokonaľovacie školenie P a E SNAS; Akreditácia environmentálnych overovateľov	Nariadenie EP a R (EA) č. 1221/2009 Zákon č. 351/2012	SNAS Bratislava	2.6.2015
Zdokonaľovacie školenie VP; P SNAS pre inšpekčné orgány	ISO/IEC 17020:2012	SNAS Bratislava	25.6.2015
Zdokonaľovacie školenie VP a P SNAS; Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva a	ISO/IEC 17021: 2011 ISO/TS 22003: 2013	SNAS Bratislava	9.7.2015

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
bezpečnosti potravín			
Zdokonaľovacie školenie P a E SNAS; Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich osoby	ISO/IEC 17024: 2012 ISO/IEC TS 17027: 2014 EA-1/22 A-AB: 2014	SNAS Bratislava	10.7.2015
Školenie o zmenách v normách systémov manažérstva	ISO 9001, ISO 14001	SNAS Bratislava	15.10.2015
Zdokonaľovacie školenie VP a P SNAS; Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva	ISO/IEC 17021-1: 2015	SNAS Bratislava	16.10.2015
Zdokonaľovacie školenie VP, P a E SNAS; Certifikačné orgány certifikujúce produkty	ISO/IEC 17065: 2012	SNAS Bratislava	24.11.2015
Zdokonaľovacie školenie posudzovateľov a expertov SNAS; Akreditácia overovateľov emisíí skleníkových plynov	EN ISO 14054: 2013 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 600/2012	SNAS Bratislava	30.11.2015
Zdokonaľovacie školenie VP,P SNAS pre medicínske laboratória	ISO/IEC 15189:2012	Alpha medical, s.r.o., Likavka- Ružomberok.	7.12.2015
Zdokonaľovacie školenie inšpektorov a vedúcich inšpektorov SLP	-	SNAS Bratislava	4.12.2015

V roku 2015 bolo uskutočnených 11 interných školení pre pracovníkov SNAS, ich prehľad je uvedený v tabuľke:

Témy školenia	Dátum konania
Zlepšovanie systému manažérstva a činnosti SNAS	9.2.2015
Základné školenie interných audítorov SNAS	4.-5.6.2015
Zdokonaľovacie školenie interných audítorov SNAS	8.6.2015
Komunikačné a prezentačné zručnosti, predchádzanie a zvládanie konfliktov, seba riadenie	15.6.2015
Školenie gestorov SNAS	17.7.2015
Školenia užívateľov a administrátorov nového IS	2.2.2015 16.12.2015
Manažment vzťahov, tímová spolupráca a efektívnosť, rozvoj osobnosti a tímový rozvoj	24.9.2015
Interná riadená dokumentácia	9.2.2015 25.5.2015 16.12.2015

Sťažnosti, odvolania a iné podania

V roku 2015 bolo na SNAS doručené:

- 5 sťažností (z toho 4 sa týkali akreditovanej činnosti orgánov posudzovania zhody a 1 činnosti SNAS),
- 4 odvolania voči rozhodnutiu SNAS,
- 24 podnetov.

Z 5 doručených sťažností boli 4 neopodstatnené, 1 z toho anonymná. Sťažnosti boli vybavené v stanovenom čase. 1 sťažnosť bola k 31.12.2015 ešte v riešení.

Zo 4 doručených odvolaní sa voči rozhodnutiu SNAS vo veci akreditácie bolo 1 odvolanie opodstatnené a 3 neopodstatnené. Všetky odvolania boli vybavené v stanovenom čase. Všetky sťažnosti a odvolania boli riešené nestranné a nezávisle ad-hoc vymenovanými komisiami a každému podávateľovi bola v stanovenom čase zaslaná odpoveď.

Z 24 zaregistrovaných podnetov sú k 31.12.2015 v riešení ešte 3 podnety.

Z 21 doručených a vybavených podaní bolo 10 opodstatnených, 8 neopodstatnených. Ostatné 3 podania sa týkali len vyžiadania informácií alebo stanoviska. Predmetom 9 podaní bol nesúhlas žiadateľa o akreditačnú službu alebo akreditovanej osoby s navrhnutým zložením posudzovacej skupiny, všetky boli vyhodnotené ako opodstatnené. Predmetom 7 podaní bola požiadavka na preverenie činnosti akreditovaných osôb, z ktorých 6 bolo neopodstatnených, 1 opodstatnené podanie. 2 podnety sa týkali nespokojnosti akreditovanej osoby s činnosťou SNAS, ani v jednom prípade sa nepreukázala ich opodstatnenosť.

Spätná väzba

V roku 2015 bolo na SNAS doručených 56 dotazníkov spokojnosti orgánov posudzovania zhody s priebehom posudzovaní na mieste, čo v porovnaní s celkovým počtom vykonaných akreditácií a reakreditácií v danom roku znamená 35,9% návratnosť. Sumárne hodnotenie ukazovateľov dosiahlo celkovú priemernú hodnotu 1,04, čo je mimoriadne uspokojivý výsledok z hodnotenia výkonu hlavných posudzovaní SNAS (akreditácia, reakreditácia) orgánmi posudzovania zhody. Všetky návrhy na zlepšenie a pripomienky z dotazníkov spokojnosti od orgánov posudzovania zhody boli riešené priebežne na úrovni porád vedenia SNAS.

Bolo odovzdaných 115 dotazníkov spokojnosti v oblasti akreditácie všeobecne a seminárov od účastníkov seminárov organizovaných SNAS, čo v porovnaní s celkovým počtom zúčastnených na všetkých seminároch znamená 30,7% návratnosť. Celkové hodnotenie dosiahlo priemer 1,80. Všetkým uvedeným nedostatkom, pripomienkam, návrhom od účastníkov seminárov SNAS venoval špeciálnu pozornosť na Preskúmaní manažmentom za rok 2015 a ak bolo možné, hneď navrhol aj nápravné opatrenia.

Dokumentácia

V roku 2015 bolo v SNAS:

- zaktualizovaných 15 dokumentov
- vydaných 18 nových interných dokumentov
- zrušených 9 interných dokumentov

- vykonaných 9 revízií bez zmien

Prehľad výsledkov revízie interných riadených dokumentov v r. 2015

Druh riadeného dokumentu	Dokumenty		Zrušené dokumenty
	Nové	Aktualizované	
Príručka kvality			
Národný program kvality SR			
Politiky	7		4
Štatúty	3	2	3
Rozhodnutia riaditeľa		1	
Interné smernice	1	1	
Interné predpisy	5	5	
Metodické smernice na akreditáciu:			
- všeobecné a prierezové		2	
- laboratória		1	
- inšpekčné orgány		1	
- certifikačné orgány	1	2	
- správna laboratórna prax	1		1
- environmentálni overovatelia			
- overovatelia GHG			
- akreditácia pre účely notifikácie			1
S P O L U	18	15	9

Externé audity

Evaluácia FALB

Evaluácia FALB pre schému Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) typu C pre oblasť environmentálneho overovania podľa nariadenia EP a R (ES) 1221/2009 a ISO/IEC 17021 bola zrealizovaná v dňoch 22.9.-23.9.2014. Správa o evaluácii SNAS bola na jarnom zasadnutí FALB v 2015 pozitívne odsúhlasená, čím bola potvrdená spôsobilosť SNAS akreditovať naďalej schému EMAS pre oblasť environmentálneho overovania.

Evaluácia OECD

Evaluácia OECD bola zrealizovaná v dňoch 20. 4. – 24. 4. 2015.

Počas tejto evaluácie bola vykonaná inšpekcia 1 testovacieho pracoviska (dohľad) v celkovom počte 9 človekodní vrátane posudzovania v priestoroch SNAS.

Prediskutovanie Správy z evaluácie OECD bude prebiehať na jarnom zasadnutí WG OECD v 2016, kde budú prijaté závery.

Monitoring ÚNMS SR

ÚNMS SR vykonalo v roku 2015 dve kontroly na základe zákona č. 505/2009 Z. z.

Predmetom kontrol bolo:

- Zabezpečovanie procesu vybavovania sťažností v rámci organizácie
- Vedenie správneho konania a proces vydávania rozhodnutí podľa § 5 a postup podľa § 7 a § 8 zákona č. 505/2009 Z. z.

Pri kontrolách neboli zistené žiadne porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, interných riadiacich aktov, nezhody, ani iné nedostatky.

Medzinárodné aktivity

Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte

SNAS je riadny člen medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF a signatárom všetkých doteraz existujúcich dohovorov týchto organizácií o vzájomnom uznávaní MLA a MRA:

- EA MLA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií (vrátane medicínskych laboratórií),
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich osoby,
- EA MLA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov,
- EA MLA pre oblasť akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov,
- ILAC MRA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií (vrátane medicínskych laboratórií),
- ILAC MRA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,

- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva,
- IAF MLA pre v oblasti certifikácie produktov v schéme Global G.A.P. IFA General Regulations.

SNAS aj v roku 2015 plnil všetky členské záväzky aj záväzky signatára dohôd o vzájomnom uznávaní, aby si udržal svoj status poskytovateľa medzinárodne uznávaných akreditácií.

Plnenie medzinárodných záväzkov

SNAS ako člen EA, ILAC, IAF a FALB sa povinne zúčastňoval na zasadnutiach všetkých výborov, pracovných skupín a valných zhromaždení týchto medzinárodných organizácií a intenzívne spolupracoval na pripomienkovaniach pripravovaných povinných aplikačných dokumentov, hlasovaniach, úlohách, ktorými ho poverili vyššie uvedené organizácie, prieskumoch a poskytoval svojich odborných pracovníkov, ktorí majú od EA udelený status evaluátora, ako členov evaluačných tímov na účely evaluácie/re-evaluácie iných akreditačných orgánov.

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Zasadnutie EA CC	Švajčiarsko	marec
2.	Zasadnutie EA IC	Švajčiarsko	marec
3.	Zasadnutie WG GLP EC	Belgicko	marec
4.	Zasadnutie EA LC	Grécko	marec
5.	Zasadnutie EA HHC	Belgicko	marec
6.	Zasadnutie WG GLP OECD	Francúzsko	apríl
7.	Zasadnutie FALB	Lotyšsko	apríl
8.	Zasadnutie EA MAC	Turecko	apríl
9.	Zasadnutie EU ETS Network Group	Slovinsko	máj
10.	Zasadnutie EA GA	Grécko	máj
11.	Zasadnutie EA WG HC, Laboratory medicine	Dánsko	jún
12.	Zasadnutie EA WG ILC	Švajčiarsko	jún
13.	Zasadnutie EA LC	Srbsko	september
14.	Zasadnutie FALB	Írsko	október
15.	Zasadnutie Výboru EA CC	Portugalsko	október
16.	Zasadnutie Výboru EA IC	Portugalsko	október

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
17.	Zasadnutie EA HHC	Belgicko	október
18.	Zasadnutie EA MAC	Nemecko	október
19.	Zasadnutie IAF WG (Product certification, MS certification, Person certification, Food)	Taliansko	október
20.	Zasadnutie IAF WG for competency of assessors and experts of ABs	Taliansko	október
21.	Zasadnutie GLOBALG.A.P.	Nemecko	november
22.	Zasadnutie IAF/ILAC GA	Taliansko	november
23.	Zasadnutie EA GA	Maďarsko	november
24.	Zasadnutie EA WG HC, Laboratory medicine	Veľká Británia	december

Medzinárodné školenia

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Workshop EA na ISO/IEC 17024:2012	Taliansko	marec
2.	Školenie EA ISO/IEC 17024	Taliansko	apríl
3.	Rokovanie vedúcich C.I.P. (Medzinárodnej stálej komisie na skúšky ručných palných zbraní) a zasadnutia technického a normotvorného výboru	Taliansko	máj
4.	Školenie EA k norme ISO/TS 22003:2013	Holandsko	jún

SNAS v súlade s požiadavkami EA/FALB/OECD poskytuje na vyžiadanie svojich pracovníkov, ktorí prešli školením evaluátorov a boli zaradení do EA/FALB/OECD databázy, na realizáciu vzájomných hodnotení iných akreditačných orgánov. V súčasnosti má SNAS 4 evaluátorov pre EA, ktorých počet plánuje v 2016 zvýšiť na 8, jedného evaluátora pre OECD a 1 kandidáta na evaluátora pre FALB, ktorý je v zácviaku.

V roku 2015 sa evaluátori zo SNAS podieľali na 2 evaluáciách EA a 1 evaluácii FALB

P.č.	Podujatie	Krajina
1.	EA evaluácia	Taliansko
2.	EA evaluácia	Ukrajina
3.	FALB evaluácia	Estónsko

Cezhraničná akreditácia

SNAS v súlade s požiadavkami nariadenia pravidlami cezhraničnej akreditácie vykonáva akreditačnú činnosť aj v zahraničí. Prehľad platných osvedčení vydaných SNAS v rámci cezhraničnej akreditácie k 31.12.2015 znázorňuje tabuľka:

Oblasť akreditácie		Bielorusko	Bulharsko	Česká republika	Kazachstan	Maďarsko	Ruská federácia	Ukrajina	Celkový súčet
Kalibračné laboratóriá		-	-	-	-	-	1	-	1
Skúšobné laboratóriá		2	-	-	3	-	2	2	9
Medicínske laboratóriá		-	-	-	1	-	-	-	1
	QMS	-	-	-	-	3	-	-	3
	pre ZP	-	-	-	-	1	-	-	1
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	EMS	-	-	-	-	2	-	-	2
	ISMS	-	-	-	-	1	-	-	1
	OH&S MS	-	-	-	-	1	-	-	1
	FSMS	-	-	-	-	1	-	-	1
Plnenie notifikačných požiadaviek		-	-	2	-	-	-	-	2
Organizátori skúšok spôsobilosti		-	2	-	-	-	-	-	2
Dodržiavanie zásad SLP		-	-	-	-	-	1	3	4
Celkový súčet		2	2	2	4	9	4	5	28

Medzinárodná spolupráca

SNAS v rokoch 2008 – 2015 podpísal 18 dohôd o vzájomnej spolupráci a/alebo o subdodávkach akreditačných služieb s akreditačnými orgánmi 13 krajín:

P.č.	Akreditačný orgán	Krajina	Medzinárodná dohoda	
			o spolupráci	o subdodávkach
1.	ACCREDIA	Taliansko		✓
2.	ATS	Srbsko	✓	✓
3.	BSCA	Bielorusko	✓	

4.	CAI	Česká republika	✓	✓
5.	CAECP	Moldavsko	✓	
6.	DAkKS	Nemecko	✓	✓
7.	NABCB	India		✓
8.	NAT	Maďarsko		✓
9.	NAAU	Ukrajina	✓	✓
10.	NCA	Kazachstan	✓	
11.	RusAccreditacion	Rusko	✓	
12.	SA	Slovinsko	✓	✓
13.	UKAS	Veľká Británia		✓
SPOLU			9	9

Hospodárenie

V roku 2015 SNAS hospodáril s vlastnými finančnými prostriedkami, bez príspevku zo štátneho rozpočtu. Hospodársky výsledok v roku 2015 dosiahol výšku 10 242 EUR.

Výnosy v roku 2015 dosiahli výšku 1 475 274 EUR, čo predstavuje 95,2 % plnenia plánu. Najväčší podiel na výnosoch majú tržby za reakreditáciu v celkovej výške 417 905 EUR. Náklady v roku 2015 dosiahli výšku 1 465 032 EUR, čo predstavuje 94,6 % plnenia plánu. Členské príspevky do ILAC, IAF, EA predstavovali v roku 2015 spolu 23 327 EUR.

Hospodárenie SNAS za rok 2015 je detailnejšie rozpracované v Účtovnej závierke SNAS za rok 2015 a vo Výročnej správe o hospodárení SNAS za rok 2015.

Zhodnotenie roku 2015

Pôsobenie SNAS a činnosti v roku 2015 boli plne v súlade s jej poslaním poskytovať akreditáciu orgánov posudzovania zhody v zmysle medzinárodnej normy EN ISO/IEC 17011: „Všeobecné požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody“ a zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovala nová politika Európskej únie v oblasti akreditácie výrazne posilňujúca význam a vážnosť akreditácie v európskom kontexte schválením Nariadenia EP a R (ES) č. 765/2008. SNAS svojou činnosťou zastáva dôležitú úlohu v národnom systéme posudzovania zhody pri akreditácii právnických a fyzických osôb pôsobiacich v regulovanej a neregulovanej oblasti.

Vďaka opatreniam vykonaným v predchádzajúcom období SNAS úspešne zvládol náročnú reevaluáciu OECD pre oblasť správnej laboratórnej praxe.

Opatreniami zavedenými na zefektívnenie procesu výkonu posudzovania sa nám podarilo znížiť priemernú dobu trvania služby na 111 dní. Poznatky získane z výkonu interných auditov, zameraných na rôzne oblasti fungovania systému kvality, sme využívali na skvalitnenie výkonu posudzovania ako aj na celkové zjednodušovanie celého systému.

V záujme podpory akreditácie ako prostriedku posudzovania spôsobilosti subjektov posudzovania zhody v regulovanej oblasti SNAS zintenzívnil spoluprácu s notifikujúcimi autoritami v oblasti akreditácie pre účely notifikácie týkajúcej sa európskych smerníc Nového prístupu.

V oblasti medzinárodných aktivít sa SNAS v roku 2015 zúčastňoval všetkých povinných stretnutí na úrovni EA, ILAC, IAF, FALB a OECD. Jediným limitujúcim prvkom v tejto oblasti je nedostatok zdrojov na financovanie rozsiahlejších aktivít v danej oblasti.

V roku 2015 SNAS organizoval sériu seminárov určených pre akreditované subjekty a držiteľov osvedčenia SLP. Jednotlivé semináre boli tematicky zamerané podľa jednotlivých oblastí akreditácie a oblastí dodržiavania zásad SLP, v ktorých SNAS poskytuje služby. Ich cieľom je vytvoriť priestor pre stretnutia zainteresovaných strán s odbornými garantmi a kompetentnými pracovníkmi SNAS, na ktorom bol vytvorený priestor pre diskusiu a poskytnutie odpovedí na konkrétne otázky spoločného záujmu. Snahou SNAS je pokračovať v tejto aktivite aj v budúcnosti, pričom témy nasledujúcich seminárov sa budú môcť navrhovať už na záver jednotlivých tohtoročných seminárov alebo v priebehu roka elektronicky odborným garantom zodpovedným za príslušné oblasti.

SNAS v súlade s dlhodobým zámerom realizoval školenia pre interných a externých spolupracovníkov. Školenia boli zamerané na oboznámenie sa so zmenami v jednotlivých dokumentoch alebo postupoch.

Všetky úlohy vytýčené SNAS na rok 2015 boli splnené alebo sú priebežne dlhodobo plnené.

Výhľad na rok 2016

Medzi najdôležitejšie aktivity SNAS v roku 2016 bude patriť implementácia nového informačného systému. Zavedenie tohto systému pomôže sprehľadniť celý proces akreditácie od samotného prijatia žiadosti až po konečné rozhodnutie vo veci udelenia akreditácie.

V roku 2016 bude SNAS čakať rozsiahla revízia riadenej dokumentácie, ktorá bude sledovať zosúladenie všetkých postupov s aktuálnym stavom vzhľadom na implementáciu nového informačného systému. V rámci tejto aktivity bude prebiehať aj aktualizácia databázy posudzovateľov, ktorá bude zosúlaďovať jednotlivé odbornosti posudzovateľov s novo definovanými určujúcimi faktormi pre skúšobné laboratória.

Bude nevyhnutné stabilizovať zavedený systém, ktorý bol zo strany evaluátorov hodnotený ako systém spĺňajúci všetky požiadavky kladené na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody vrátane implementácie všetkých povinných aplikačných dokumentov.

Naďalej bude SNAS klásť veľký dôraz na vzdelávanie posudzovateľov a ich jednotnú interpretáciu požiadaviek medzinárodných dokumentov, podľa ktorých sa vykonáva akreditácia.

V personálnej oblasti bude SNAS klásť dôraz na zabezpečenie dostatočného počtu kompetentných ľudských zdrojov na výkon činností, ktorých zabezpečovanie mu vyplýva zo zákona.

Strednodobý výhľad

Strednodobý výhľad na obdobie najbližších 5 rokov predpokladá plnenie týchto zámerov:

V oblasti akreditačných činností:

- trvalé poskytovanie kvalitných akreditačných služieb vo všetkých oblastiach, ktoré sú vyžadované v národnom hospodárstve,
- úzka a efektívna spolupráca s regulačnými autoritami Slovenskej republiky, najmä s ÚNMS SR, MDVRR SR, MZ SR a MŽP SR v záujme aplikácie akreditácie v regulovanej sfére a pri overovaní a monitorovaní súladu testovacích pracovísk so zásadami SLP,
- zintenzívnenie využívania akreditácie zo strany regulačných autorít pri preverovaní odbornej spôsobilosti subjektov,
- zintenzívnenie spolupráce so zainteresovanými stranami a spoločná príprava nových akreditačných schém pre nové oblasti akreditácie,
- udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva kvality pre úspešné podstúpenia vzájomných hodnotení organizáciami EA, FALB a OECD.

V oblasti legislatívy:

- presadzovanie využívania akreditácie v regulovanej oblasti zo strany regulačných autorít,
- aktívna účasť SNAS pri tvorbe jednotného právneho rámca pre akreditáciu v regulovanej oblasti.

V oblasti medzinárodnej akceptácie:

- zabezpečenie trvalého uznania SNAS v celosvetovom meradle, na základe medzinárodných dohôd a dohovorov o vzájomnom uznávaní EA, ILAC, IAF a FALB vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom,
- plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva SNAS v medzinárodných organizáciách, v ich výboroch a pracovných skupinách.

V oblasti cezhraničnej akreditácie a spolupráce:

- poskytovanie akreditačných služieb v zahraničí a rozvíjanie spolupráce so zahraničnými akreditačnými orgánmi v súlade so zásadami stanovenými v nariadení EP a R a v povinných aplikačných dokumentoch EA, ILAC, IAF a FALB.

Zoznam použitých skratiek

AIS	- Akreditačný informačný systém
AQAP	- Allied Quality Assurance Publications
BLA	- Bilateral Agreement
BSCA	- Belarusian State Center for Accreditation
CO	- Certifikačné orgány
DAkKS	- Deutsche Akkreditierungsstelle
EA	- Európska spolupráca na akreditáciu (European co-operation for Accreditation)
EA CC	- Výbor EA pre certifikačné orgány
EA HHC	- Horizontálny harmonizačný výbor EA
EA IC	- Výbor EA pre inšpekčné orgány
EA LC	- Výbor EA pre laboratóriá
EA MAC	- Rada EA pre multilaterálne dohovory
EC/EK	- Európska komisia, (European Commission)
EFTA	- Európske združenie voľného obchodu, (European Free Trade Association)
EMS	- Environmentálny manažérsky systém, (Environmental Management System)
EMAS	- Eco-Management and Audit Scheme
ES	- Európska smernica
EN	- Európska norma
EP	- Európsky parlament
EÚ	- Európska únia
FALB	- Fórum akreditačných a licenčných orgánov
FSMS	- Food Safety Management System
GLP	- Good Laboratory Practice
IAF	- Medzinárodné akreditačné fórum, (International Accreditation Forum)
IC	- International Comparision
IEC	- International Electrotechnical Commission
ILAC	- Medzinárodná spolupráca na akreditáciu laboratórií, (International Laboratory Accreditation Cooperation)
ILC	- Interlaboratory Comparison
ISMS	- Information Security Management Systems
ISO	- International Organization for Standardization
MDVRR SR	- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MLA	- Multilateral Agreement
MRA	- Mutual Recognition Arrangement
OCO	- Odbor certifikačných orgánov a overovateľov
OECD	- Organisation for Economic Co-operation and Development
OH&S MS	- Occupational Health and Safety Management Systems
OLIS	- Odbor akreditácie laboratórií, inšpekčných orgánov a SLP
PT	- Proficiency testing, skúšky spôsobilosti
R	- Rada
QMS	- Quality Management Systems
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SFCS	- Slovak Forest Certification Scheme
SLP	- Správna laboratórna prax
SMU	- Slovenský metrologický ústav
SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
STU	- Slovenská technická univerzita
SZU	- Slovenská zdravotnícka univerzita
UKAS	- United Kingdom Accreditation Service
ÚNMS SR	- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
WG	- Working Group
ZP	- Zdravotnícke pomôcky